

Forhøjelse af bødeniveauet for alvorlige sikkerhedskritiske fejl og mangler ved tunge køretøjer

Lovændringen

Forhøjelsen af bødeniveauet for alvorlige sikkerhedskritiske fejl og mangler ved tunge køretøjer fremgår af en ændring af færdselsloven, der blev vedtaget af et enigt Folketing i foråret 2019 (lov nr. 556 af 7. maj 2019).

Loven træder i kraft den 1. januar 2020.

Baggrund for lovændringen

Baggrunden for lovændringen var, at politiet i 2017 og 2018 havde foretaget en række målrettede kontroller af bl.a. busser ved forskellige sportsstævner. I den forbindelse fandt politiet bremsefejl og andre fejl på en stor del af busserne. Ligeledes havde det vist sig, at der mere generelt var problemer med den vedligeholdsmæssige stand af lastbiler.

Det anses i en færdselssikkerhedsmæssig sammenhæng for vigtigt, at især tunge køretøjer er i forsvarlig vedligeholdelsesstand.

Der var derfor et politisk ønske om en forhøjelse af bødestørrelserne.

De nye bødestørrelser

Bødeniveauet for fejl og mangler ved tunge køretøjer er efter de gældende regler 1.000-3.000 kr.

Lovændringen forhøjer dette niveau for de alvorlig sikkerhedskritisk fejl og mangler til 5.000 kr. til chaufføren og 10.000 kr. til ejeren (vognmandsvirksomheden) i førstegangstilfælde.

I anden- og tredjegangstilfælde stiger bøden til henholdsvis 10.000 kr. og 15.000 kr. til chaufføren og 20.000 kr. og 30.000 kr. til ejeren.

Fejl og mangler, der kan straffes med de nye forhøjede bøder

De nye regler indfører ikke nye tekniske krav til de tunge køretøjer. Der indføres derfor ikke nye typer af fejl og mangler.

Chaufføren (og ejeren) vil derfor ikke kunne straffes for andet eller mere end det, som man allerede kan straffes for i dag. Der er udelukkende tale om en forhøjelse af bødeniveauet for visse typer af fejl og mangler, der også i medfør af de gældende regler vil udgøre fejl og mangler ved køretøjet (det vil sige alvorlig sikkerhedskritiske fejl og mangler).

Alvorlig sikkerhedskritiske fejl og mangler kan f.eks. være:

- Fejl og mangler på køretøjets bremsesystem, som medfører, at køretøjets bremsevne er forringet i ikke ubetydelig grad. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis køretøjet under nedbremsning afviger kraftigt fra sin kurs (skævbremssning).
- Fejl og mangler ved et køretøjets styreapparat, der medfører, at styreapparatets funktionsduelighed er påvirket i ikke ubetydelig grad. Det kan f.eks. være tilfældet ved defekte styreforbindelser, ukorrekt fastgørelse af styrehus, slid på styreapparatets enkelte dele eller ikke fungerende servostyring.
- Fejl og mangler på køretøjets aksler, som medfører fare for sammenbrud, som f.eks. brud på eller deform aksel.
- Fejl og mangler ved hjul, herunder hjulnav, der påvirker en forsvarlig fastgørelse af hjulet, og alvorlig beskadigelse eller alvorlig nedslidning af dæk samt utilstrækkelig belastningsevne.
- Manglende funktion af alle køretøjets stoplygter eller stoplyset på køretøjets påhængskøretøj.
- Begrænsning af udsyn i et sådan omfang, at førerens udsyn i høj grad er hæmmet. Det kan f.eks. være tilfældet ved stærkt tilisede ruder eller ved placering af genstande inden for området, der rengøres af forrudeviskerne.

Bødeniveauet for almindelige fejl og mangler (det vil sige fejl og mangler, der ikke kan betegnes som alvorlig sikkerhedskritiske) hæves ikke.

Ansvarsnorm

Side 3/3

Færdselsloven opererer ikke med objektivi stafansvar for fejl og mangler ved køretøjer. Det betyder, at det ikke er nok, at køretøjet er behæftet med en fejl eller mangel, for at chaufføren kan straffes.

Chaufføren skal have udvist uagtsomhed for at kunne straffes for fejl og mangler ved køretøjet. Det gælder efter de nye regler også ved alvorlig sikkerhedskritiske fejl og mangler. Chaufføren kan derfor kun straffes for fejl og mangler – herunder alvorlige sikkerhedskritiske fejl og mangler – hvis chaufføren vidste eller på grund af konkrete omstændigheder burde vide, at køretøjet var behæftet med sådanne fejl og mangler.

Chaufføren har ikke i den forbindelse pligt til at foretage en mere tilbundsående, teknisk undersøgelse af køretøjet inden kørsel, som normalt kun kan udføres af en synsvirksomhed eller mekaniker.

Chaufføren kan derfor heller ikke efter de nye regler straffes for pludselig opståede fejl og mangler eller såkaldte skjulte mangler (f.eks. såkaldte sovende bremses). Kun hvis chaufføren vidste eller burde vide, at fejlene er til stede, kan chaufføren straffes med bøde, herunder de nye forhøjede bøder for de alvorlig sikkerhedskritiske fejl og mangler.

Vejledningsinitiativer

Færdselsstyrelsen har inviteret branchen til informationsmøde om de nye reglers indhold. Mødet afholdes i Færdselsstyrelsen den 11. november 2019.

Færdselsstyrelsen vil herudover i samarbejde med branchen udarbejde et katalog over de mest typiske alvorlig sikkerhedskritiske fejl og mangler. Kataloget bliver offentliggjort op til lovens ikrafttræden den 1. januar 2020.